

การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในภาคกลาง

นาย เฉลียว มีวิริยกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-648-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕๖๘

I1669 8605

A STUDY OF THE SELF-DEVELOPMENT NEEDS OF SUPERVISORS
CONCERNING LOWER SECONDARY EDUCATION ACADEMIC TASKS IN SCHOOLS
UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER
THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY
EDUCATION COMMISSION IN THE CENTRAL REGION

Mr Chaleaw Meeviriyakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-648-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในภาคกลาง

ชื่อนิสิต นาย เฉลียว มีวิริยกุล

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....*Dr. Santi Gussarom*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*Dr. Jitthaporn*.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

.....*Dr. Promkiat Chomwattana*.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

.....*Dr. Nomyi Deeryod*.....กรรมการ.
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด)

เฉลียว มีวิริยกุล : การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในภาคกลาง

(A STUDY OF THE SELF-DEVELOPMENT NEEDS OF SUPERVISIONS CONCERNING LOWER SECONDARY EDUCATION ACADEMIC TASKS IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE CENTRAL REGION) อาจารย์ที่ปรึกษา :

อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา, 181 หน้า. ISBN 974-631-648-6

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในภาคกลาง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเองไปให้ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน 995 ฉบับ ได้รับกลับคืนฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 892 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.65 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีความต้องการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากในด้าน นโยบาย เป้าหมาย และการดำเนินงานด้านวิชาการ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานด้านการวางแผน และกำหนดวิธีดำเนินงาน งานส่งเสริมการสอน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ สำหรับวิธีการพัฒนาตนเองส่วนใหญ่ต้องการการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต *เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C642183 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
KEY WORD: SELF-DEVELOPMENT / SUPERVISOR / SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT

CHALEAW MEEVIRIYAKUL : A STUDY OF THE SELF-DEVELOPMENT NEEDS OF SUPERVISORS CONCERNING LOWER SECONDARY ACADEMIC TASKS IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE CENTRAL REGION. THESIS
ADVISOR : PERMKIET KHAMAWATTANA, Ph.D., 181 pp.
ISBN 974-631-648-6

The purposes of this research were to study the content and methods of self-development needs of supervisors concerning lower secondary academic tasks in school under the Expansion of Basic Education Opportunity Project under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission in the Central Region.

Nine hundred and ninety-five copies of questionnaire were distributed to the district and provincial primary education supervisors, eight hundred and ninety-two copies or 89.65 percent were completed and returned. Data were analyzed by using percentage, arithmetic mean and standard deviation.

Research findings were as follows :

It is found that most of the district and provincial primary education supervisors expressed their needs at the high level for policy, purpose and academic work procedure, curriculum and curriculum implementation, instruction, instructional aids, measurement and evaluation, school library, educational supervision, planning and work procedure, instructional promotion, and academic inservice training. The self-development method which most supervisors expressed their needs was a workshop.

ภาควิชา บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....

ปีการศึกษา 2537.....

ลายมือชื่อนิติศ..... *นิติศ ดิเรกวิทย์*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *ไพฑูริย์ วัฒนวิเศษ*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของอาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด รวมทั้งท่านคณาจารย์ในสาขาวิชาในภาคการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรทุกท่าน ซึ่งได้ชี้แนะแนวทางอย่างดียิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านในการตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือ ตลอดจนศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เขตการศึกษา 1, 5, 6 และ 12 ทุกท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ เพื่อนนิสิตสาขาในภาคการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร รุ่นที่ 31 ทุกท่าน และคุณจินตนา มีวิริยกุล ที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งในการทำวิจัยตลอดมา

เจลิยา มีวิริยกุล

เมษายน 2538

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
2. ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความหมายของการพัฒนาตนเอง	11
ความสำคัญของการพัฒนาตนเอง	13
วิธีการและกิจกรรมในการพัฒนาตนเอง	16
ความหมายของงานวิชาการ	22
ความสำคัญของงานวิชาการ	23
บทบาทของศึกษานิเทศก์กับการพัฒนางานวิชาการ	23
นโยบาย เป้าหมาย และวิธีการดำเนินงานด้านวิชาการ	25
ขอบข่ายงานวิชาการ	29
3. วิธีดำเนินการวิจัย	77
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	77
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. การสร้างเครื่องมือวิจัย	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	80
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	80
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	139
สรุปผลการวิจัย	140
อภิปรายผลการวิจัย	143
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	150
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป	152
รายการอ้างอิง	153
ภาคผนวก	161
ประวัติผู้เขียน	181

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้าที่
1	จำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนมา	79
2	สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	83
3	ระดับความต้องการและค่าร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในด้านต่าง ๆ ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อําเภอกิ่งอําเภอ	90
4	ระดับความต้องการและค่าร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองในด้านนโยบาย เป้าหมายและการดำเนินการด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อําเภอกิ่งอําเภอ.....	97
5	ระดับความต้องการและค่าร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อําเภอกิ่งอําเภอ	100
6	ระดับความต้องการและค่าร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองในด้านงานการเรียนการสอนของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อําเภอกิ่งอําเภอ	106
7	ระดับความต้องการและค่าร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองในด้านงานสื่อการเรียนการสอนของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อําเภอกิ่งอําเภอ	110
8	ระดับความต้องการและค่าร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองในด้านงานวัดและประเมินผลของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อําเภอกิ่งอําเภอ	113
9	ระดับความต้องการและค่าร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองในด้านงานห้องสมุดของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อําเภอกิ่งอําเภอ	119
10	ระดับความต้องการและค่าร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองในด้านงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อําเภอกิ่งอําเภอ	122

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้าที่
11	ระดับความต้องการและคำร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองในด้านการวางแผน และกำหนดวิธีดำเนินงานของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อำนาจ/กิ่งอำนาจ	126
12	ระดับความต้องการและคำร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองในด้านการส่งเสริม การสอนของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อำนาจ/ กิ่งอำนาจ	129
13	ระดับความต้องการและคำร้อยละวิธีการพัฒนาตนเองในด้านการประชุม อบรมทางวิชาการของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อำนาจ/ กิ่งอำนาจ	135